

## KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 16/2014 rd

### Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av lagen om lästavgift

#### INLEDNING

##### *Remiss*

Riksdagen remitterade den 19 september 2014 regeringens proposition med förslag till lag om upphävande av lagen om lästavgift (RP 143/2014 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

- trafikråd Sabina Lindström, kommunikationsministeriet
- jurist Tapani Kajamaa, Trafikverket
- direktör Merja Hallivuori, Tullen
- nuorempi asiantuntija Laura Raikunen, Rederierna i Finland.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Finlands Sjömanskyrka rf
- Finlands Sjöräddningssällskap rf.

##### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

#### PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om lästavgift upphävs. Systemet med lästavgift är föråldrat och lagen om lästavgift uppfyller inte kraven i grundlagen. Dessutom är uttagandet av lästavgifter och fördelningen av de insamlade intäkterna till understödstagare ett tungt system i förvaltningshänseende i förhållande till avgifternas och understödets belopp. Samtidigt föreslås en

övergång till finansiering via statsbudgeten i fråga om aktörer för vilka finansieringen är nödvändig för tryggnad av verksamheten när det understöd som täcks med lästavgifter försvinner.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2015.

#### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

##### *Motivering*

Syftet med propositionen är att upphäva lagen om lästavgift (189/1936) eftersom systemet med lästavgifter som går tillbaka ända till 1748 har ansetts vara föråldrat. Lagen har också delvis be-

dömts vara av skattenatur och den uppfyller inte grundlagens nuvarande krav på skattelagar. Propositionen hänför sig till statsbudgeten för 2013 (RP 131/2014 rd).

Lästavgift betalas för närvarande av fartyg som används till handelssjöfart i utlandstrafik samt för utländskt fartyg med vilket idkas handelssjöfart till Finland. De i lästavgift erlagda medlen används för välfärdsverksamhet till förmån för i sitt yrke verksamma sjömän samt för främjande av sjöräddningsverksamheten. De största understöden har gått till Sjömansservicebyrån och Finlands Sjøräddningssällskap rf.

Beloppet på lästavgiften uppgår till 10 cent multiplicerat med det hela tal som anger fartygets dräktighet. Avgiftens belopp varierar beroende på typen av fartyg från under 100 euro till ca 8 700 euro per år per fartyg och avgiftens betydelse för fartygens affärsverksamhet har bedömts vara obetydlig. En avgiftsandel motsvarande lästavgiften (0,023 euro per nettoton) ska i fortsättningen inkluderas i farledsavgiftens pris per enhet.

Tullen tar för närvarande ut lästavgifter och Trafikverket styr dem till understödstagare. Utskottet vill uttrycka sitt gillande över att propositionen eftersträvar kostnadseffektivitet genom att avstå från ett administrativt alltför tungt system för att ta ut avgifter och dela ut understöd. Enligt erhållen utredning har systemet med

lästavgifter inte heller i alla avseenden bemött alla avgiftsskyldiga rättvist eftersom avgiftsbeloppet endast påverkas av fartygets storlek.

Förslaget innebär en övergång från systemet med lästavgift till budgetfinansiering. Den verksamhet som nu har finansierats med lästavgifter ska i fortsättningen finansierats fördelat enligt ministeriernas verksamhetsområde ur huvudtitlarna för tre separata ministerier, nämligen arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet och undervisnings- och kulturministeriet. Utskottet anser att den verksamhet som hittills finansierats genom lästavgifter är ytterst betydelsefull och vill betona att verksamhetens kontinuitet bör säkras också framöver. Anslagen måste därför också i fortsättningen bevaras på en tillräcklig nivå trots att finansieringen delas mellan tre ministerier.

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen.

#### *Utskottets förslag till beslut*

Riksdagen

*godkänner lagförslaget utan ändringar.*

Helsingfors den 23 oktober 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kalle Jokinen /saml  
vordf. Osmo Kokko /saf  
medl. Mikko Alatalo /cent  
Thomas Blomqvist /sv  
Markku Eestilä /saml  
Ari Jalonen /saf  
Jukka Kopra /saml  
Merja Kuusisto /sd

Suna Kymäläinen /sd  
Raimo Piirainen /sd  
Hanna Tainio /sd  
Eila Tiainen /vänst  
Ari Torniainen /cent  
Reijo Tossavainen /saf  
Oras Tynkkynen /gröna  
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.